

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๙๕
วันจันทร์ ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๕. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๘. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๙. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๐. นายภัทระ คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๑. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๒. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๓. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายนครชิต สิงหเสนี	(ลาการประชุม)
๒. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

**ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย
๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รัตน์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมาธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นางกาญจนารัตน์ สีวิโรจน์
๒. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด
๒. นายณัฐ มโนกุลอนันต์
๓. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางชินสุมน นิเวทวงศ์
๒. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเชิฐียร
๓. นางสาวจิระ พุ่มพวง
๔. นางสาวสุจิตตา มโหธร
๕. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

ผู้อำนวยการกองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๙๔ วันศุกร์ ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ควรจัดพิมพ์หนังสือร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านการออกเสียงประชามติ พร้อมกับบรรยายข้อความในลักษณะว่าเป็นอภิธานนาการจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อแจกให้กับอนุกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ได้ช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โดยภายในหนังสือจะอธิบายกระบวนการทำงานของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ รวมทั้งขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การยกย่องรัฐธรรมนูญในเบื้องต้นจนมาถึงร่างรัฐธรรมนูญฉบับสมบูรณ์

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรมีภาพกิจกรรมการชี้แจงสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญและการรับฟังความคิดเห็นร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในช่วงการออกเสียงประชามติด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า การจัดพิมพ์หนังสือร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ควรจัดพิมพ์จำนวนสามพันเล่ม เนื่องจากหากจัดพิมพ์จำนวนมากจะทำให้ราคาหนังสือต่อเล่มถูกลง

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๓๗ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๑๓๗

“มาตรา ๑๓๗ ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดยังดำเนินการตามมาตรา ๑๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) ไม่ครบถ้วน ห้ามมิให้จัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๗/๑

“มาตรา ๑๓๗/๑ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำเกณฑ์การจัดสรรตามมาตรา ๗๖ (๓) มาใช้บังคับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองเมื่อสิ้นปีงบประมาณครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ โดยสัดส่วนร้อยละห้าสิบของวงเงินจัดสรรตามมาตรา ๗๖ (๓) นั้น ให้จัดสรรให้ตามแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่พรรคการเมืองจัดทำและยื่นให้นายทะเบียนตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง โดยแต่ละพรรคการเมืองให้ได้รับตามหลักเกณฑ์และอัตราส่วนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายพัชโรดม ลิ้มปิษุทธิ์ อนุกรรมการยกย่องกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๗๖ (๓) เป็นเรื่องการจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมือง โดยจัดสรรให้ตามคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับจากการ

เลือกตั้งทั่วไป เนื่องจากในวาระเริ่มแรกไม่สามารถจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) ได้ จึงกำหนดห้ามมิให้นำหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินตามมาตรา ๗๖ (๓) มาใช้บังคับ

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) ควรจัดสรรให้ภายหลังจากที่มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ โดยจัดสรรให้ตามคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า แม้การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) จะจัดสรรให้ภายหลังจากที่มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ควรขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามจำนวนปกติ เพียงแต่จะจ่ายเงินให้แก่พรรคการเมืองต่อเมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๗/๑ เป็นดังนี้ “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา ๗๖ (๓) มาใช้บังคับ ทว่าให้จัดสรรเงินสองต่อสองทันทีที่ พรรคพัฒนาพรรคพรรคการเมืองอื่นให้แต่ให้พรรคการเมืองอื่นสี่สิบปีขงพรรค ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ โดยสัดส่วนร้อยละห้าสิบ ของวงเงินจัดสรรต่อพรรค ๗๖ (๓) นั้น ให้จัดสรรให้ต่อพรรคหรือต่อพรรคที่ระดับพื้นที่หรือระดับจังหวัด พรรคการเมืองที่พรรคพรรคการเมืองอื่นให้แต่ให้พรรคการเมืองอื่นสี่สิบปีขงพรรค ๒๓ พรรตสอง โดยแต่พรรค พรรคพรรคการเมืองให้ได้รับต่อหลักเกณฑ์และอัตราส่วนที่คณะกรรมาธิการเลือกตั้งกำหนด”

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ สอบถามว่า ร่างมาตรา ๑๓๗/๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติม หมายความว่า พรรคการเมืองจะได้รับการจัดสรรเงินตามมาตรา ๗๖ (๓) ในช่วงเวลาประมาณเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคมหนึ่งครั้ง และในช่วงเริ่มต้นปีงบประมาณ ประมาณเดือนตุลาคมอีกหนึ่งครั้งใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีงบประมาณเพียงพอในการจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองก็อาจจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกันจำนวนสองครั้งได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) เป็นการจัดสรรให้ตามคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปซึ่งจะจัดสรรให้เพียงครั้งเดียวภายหลังที่มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่บทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๑๓๗/๑ กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก ห้ามมิให้นำหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) มาใช้บังคับ บทบัญญัติดังกล่าวขัดแย้งกันหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๗๖ (๓) ให้จัดสรรเงินแก่พรรคการเมืองตามคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปสำหรับปีถัดจากปีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดังนั้น ในปีแรกที่มีการเลือกตั้งจะไม่มีการจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) แต่จะจัดสรรให้ในปีถัดไป ส่วนปีอื่นให้จัดสรรเงินแก่พรรคการเมืองตามสัดส่วนที่พรรคการเมืองได้รับเงินบริจาคจากประชาชนผู้เสียภาษีอากร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๗/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๗/๑ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา ๗๖ (๓) มาใช้บังคับ ทว่าให้จัดสรรเงินสองต่อสองทันทีที่ พรรคพัฒนาพรรคพรรคการเมืองอื่นให้แต่ให้พรรคการเมืองอื่นสี่สิบปีขงพรรค ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ โดยตัดส่วนข้อสุดท้ายของวงเล็บวรรคแรกของมาตรา ๗๖ (๓) นั้น ให้ตัดสรรให้
 ตวงแผนหรือโครงสร้างที่สะดวกในทิศตรงทางตรงเมืองที่พรรคการเมืองจัดทัพและขึ้นให้หน่วยทะเบียน
 ตวงวรรค ๒๓ สรรคสอง โดยตัดสรรพรรคการเมืองให้ได้รับตวงหลักเกณฑ์และอัตราส่วนที่
 คณะกรรมการพรรคเลือกตั้งทั้งหมด”

มาตรา ๑๓๘

“มาตรา ๑๓๘ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำความในมาตรา ๓๒ เรื่องการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง
 และการรวบรวมจำนวนสมาชิกให้ได้จำนวนห้าพันคนภายในหนึ่งปีและตามมาตรา ๓๔ การจัดให้มีผู้แทน
 พรรคการเมืองประจำจังหวัดภายในหนึ่งปีมาใช้บังคับแก่พรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้ง
 พรรคการเมืองภายในหนึ่งปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้พรรคการเมืองดังกล่าว
 ต้องจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองและสมาชิกของพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๒ และผู้แทนพรรคการเมือง
 ประจำจังหวัดตามมาตรา ๓๔ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างระยะเวลาสองปีตามวรรคหนึ่ง หากมีการเลือกตั้งทั่วไปและพรรคการเมืองยังมิได้จัดให้มี
 สาขาพรรคการเมืองและผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 ตามมาตรา ๔๘ ของพรรคการเมืองดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่เกินสี่คน
 และตัวแทนสมาชิกจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนสมาชิกที่พรรคการเมืองมีในแต่ละภาค
 ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่งขัดแย้งกับร่างมาตรา ๑๓๗
 ซึ่งกำหนดว่าพรรคการเมืองที่ยังดำเนินการตามมาตรา ๑๓๖ (๗) ไม่ครบถ้วน ห้ามมิให้จัดสรรเงินสนับสนุน
 ให้แก่พรรคการเมืองนั้นใช่หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่าง
 กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
 ของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๓๘ เป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่
 ส่วนร่างมาตรา ๑๓๖ เป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิม โดยร่างมาตรา ๑๓๘ ได้ขยาย
 ระยะเวลาเพื่อให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองและสมาชิกของ
 พรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๓๒ และผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามร่างมาตรา ๓๔ ภายในสองปี
 นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในวาระ
 เริ่มแรก มิให้นำความในมาตรา ๓๒ เรื่องการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการรวบรวมจำนวนสมาชิกให้ได้
 จำนวนห้าพันคนภายในหนึ่งปีและตามมาตรา ๓๔ การจัดให้มีผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดภายใน
 หนึ่งปีมาใช้บังคับแก่พรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายในหนึ่งปีหลังวันที่พระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ไม่เกินหนึ่งปีตวงนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
 ใช้บังคับ โดยให้แต่พรรคการเมืองดังกล่าวต้องจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองและสมาชิกของพรรคการเมือง
 ตามมาตรา ๓๒ และผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามมาตรา ๓๔ ภายในสองปีนับแต่วันที่
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ” ทั้งนี้ บทบัญญัติเรื่องสาขาพรรคการเมืองตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดให้

มีสาขาพรรคการเมืองอยู่แล้ว แต่บทบัญญัติเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเป็นเรื่องใหม่ การกำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องพิจารณาให้รอบคอบด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า พรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมสามารถอาศัยบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง เพื่อขอขยายระยะเวลาในการจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาสามปีได้ แต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ต้องจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับตามร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า พรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมหากจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามร่างมาตรา ๑๓๖ (๗) จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ แต่หากพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ซึ่งไม่สามารถจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง ยังสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ตามร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคสองได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า การกำหนดว่าหากพรรคการเมืองจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด และห้ามมิให้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดว่าหากพรรคการเมืองจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด และห้ามมิให้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อรองรับบทบัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดว่าหากพรรคการเมืองจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด และห้ามมิให้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง อาจถือเป็นการกำหนดมาตรการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง และสอบถามว่าหากภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมือง และพรรคการเมืองยังดำเนินการให้มีสมาชิกไม่ครบจำนวนห้าพันคนจะสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า เมื่อบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนร่วมกันดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ก็สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทันที โดยบทบัญญัติที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนจะนำมาใช้บังคับต่อเมื่อครบเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนร่วมกันดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองมีการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองนั้นก็สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อยู่แล้ว จึงควรตัดบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่งออก โดยคงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคสองไว้เท่านั้น เพื่อกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองกรณีมีสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

- มีกรรมการสอบถามว่า หากพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไม่จัดให้มีสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง จะมีผลเป็นอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไม่จัดให้มีสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง พรรคการเมืองนั้นต้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ส่วนบุคคลที่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นสามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ ทั้งนี้ หากต้องการให้เกิดความเท่าเทียมกันสำหรับพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมกับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ อาจกำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีสมาชิกและสาขาพรรคการเมืองครบถ้วนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง จึงจะมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า หลักการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดว่า บุคคลที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน หากจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองย่อมมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ ซึ่งเป็นหลักการลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ขณะที่พรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองบัญญัติรองรับให้มีสถานะเป็นพรรคการเมืองต่อไป ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมือง และต้องมีสาขาพรรคการเมืองอยู่แล้ว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ประเด็นที่ควรพิจารณาไม่ใช่เรื่องการกำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง แต่ควรพิจารณาในประเด็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง เนื่องจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดหลักการว่าพรรคการเมืองต้องมีองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งครบถ้วนจึงจะมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ แต่ในวาระเริ่มแรกพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไม่อาจจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดครบจำนวนตามที่กำหนดได้ จึงบัญญัติยกเว้นเรื่องดังกล่าวไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง ดังนั้น หากจะบัญญัติยกเว้นเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้กับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ก็ควรบัญญัติยกเว้นเรื่องดังกล่าวให้กับพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมด้วย เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดให้พรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมเมื่อมีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เช่นเดียวกับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างพรรคการเมือง แต่หากตัดหลักการที่ให้พรรคการเมืองเมื่อมีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ออกไป อาจถูกวิจารณ์ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่สนับสนุนให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๘ ในวาระเริ่มแรก ให้ให้พรรคการเมืองที่มีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน และพรรคการเมืองที่มีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีและครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เช่นเดียวกับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างพรรคการเมือง แต่หากตัดหลักการที่ให้พรรคการเมืองเมื่อมีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ออกไป อาจถูกวิจารณ์ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่สนับสนุนให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผู้แทนพรรคการเมืองประชาธิปไตยในหนึ่งปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้พรรคการเมืองดังกล่าวตั้งสภากลางให้สืบหาพรรคการเมืองและสมาชิกของพรรคการเมืองตามหมวด ๓๒ และผู้แทนพรรคการเมืองประชาธิปไตยตามหมวด ๓๕ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง สำหรับพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และยังไม่มีการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๔๘ ของพรรคการเมืองดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่เกินสี่คน และตัวแทนสมาชิกจำนวนเจ็ดคนซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนสมาชิกที่พรรคการเมืองมีในแต่ละภาคตามที่คณะกรรมการกำหนด และในกรณีที่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแล้ว ตัวแทนสมาชิกดังกล่าวต้องเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในกรณีที่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ถึงเจ็ดคน ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดทั้งหมดเป็นตัวแทนสมาชิกด้วย

ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทศตวรรษเลือกตั้งทั่วไปและพรรคการเมืองยังมีได้
จัดให้สืบหาพรรคการเมืองและผู้แทนพรรคการเมืองประชาธิปไตย ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามหมวด ๔๘ ของพรรคการเมืองดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมือง
จำนวนไม่เกินสี่คน และตัวแทนสมาชิกจำนวนเจ็ดคนซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนสมาชิกที่พรรค
การเมืองมีในแต่ละภาคตามที่คณะกรรมการกำหนด”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า พรรคการเมืองที่จะมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ ควรกำหนดให้มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเฉพาะสาขาพรรคการเมืองเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วย เนื่องจากพรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างแท้จริงจะต้องมีสมาชิกอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพียงพอที่จะจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่มีเวลาหนึ่งปีนับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองในการจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด แต่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการจัดให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้ แต่กำหนดว่าในจังหวัดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้พรรคการเมืองนั้นแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๗ ประกอบร่างมาตรา ๑๓๖ พบว่า หากพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมไม่ดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๓๗ ให้ครบถ้วน ห้ามมิให้จัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองนั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติสำหรับพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมซึ่งเคร่งครัดมากกว่าพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า การบัญญัติบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแบ่งพรรคการเมืองออกเป็นสามประเภท คือ ๑) พรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมซึ่งดำเนินการจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ๒) พรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง แต่มีการรัฐประหารทำให้ยังไม่มี การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมือง และ ๓) พรรคการเมืองที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ ดังนั้น ในบทเฉพาะกาลของ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองจึงมุ่งเน้นในการสนับสนุนพรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง แต่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ในปัจจุบัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตรวจสอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าปัจจุบันมีพรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง และถูกห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามคำสั่งของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติเป็นจำนวนเท่าใด

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า พรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง และถูกห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามคำสั่งของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติมีจำนวนประมาณสิบถึงยี่สิบพรรค

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า พรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่ หากดำเนินการครบถ้วนตามขั้นตอนที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนด ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นมีสถานะเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่หากยังไม่ดำเนินการให้ครบถ้วน ต้องดำเนินการกระบวนการในการยื่นขอจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า พรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่ และถูกห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามคำสั่งของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ควรเปิดโอกาสให้มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้หากพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเคยให้ข้อมูลว่า พรรคการเมืองที่จดทะเบียนจัดตั้งแล้วมีจำนวนประมาณเจ็ดสิบพรรค โดยพรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคครบทั้งสี่ภาคมีจำนวนไม่เกินยี่สิบพรรค ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามคำสั่งของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองเพิ่มเติมได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า พรรคการเมืองที่ยังดำเนินการจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองไม่ครบถ้วนก็ต้องดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๓๖

ประธานกรรมการกล่าวว่า พรรคการเมืองที่เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่ และถูกห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามคำสั่งของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองได้ ควรดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่จะเหมาะสมมากกว่า เนื่องจากพรรคการเมืองที่มีอยู่เดิมหากยังไม่ได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ย่อมไม่มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ แต่พรรคการเมืองที่จดทะเบียนจัดตั้งพรรคขึ้นใหม่สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่งที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หลักการเรื่องเงินทุนประเดิมพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งล้านบาท และจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๖ ควรใช้บังคับแก่พรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติใน (๒) เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกพรรคการเมือง หรือ (๓) เกี่ยวกับเงินทุนประเดิมพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งล้านบาท หรือใน (๕) เรื่องการจัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมือง ในร่างมาตรา ๑๓๖ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่

พรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่วนบทบัญญัติใน (๑) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิกพรรคการเมือง จะใช้บังคับเฉพาะพรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ส่วนบทบัญญัติใน (๗) เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้น กรณีพรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกฎหมายบังคับว่าจะต้องจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด หากพรรคการเมืองใดไม่มีสาขาพรรคการเมืองก็ต้องสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองโดยผลของกฎหมาย ประเด็นที่มีความแตกต่างระหว่างพรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กับพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คือเรื่องการจัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด พรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับอาจไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เนื่องจากต้องใช้เวลาในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งจะต้องดำเนินการจัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเช่นเดียวกัน หากไม่ดำเนินการจะมีความผิด ดังนั้น เสนอแก้ไขความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๓๖ เป็นดังนี้ “ระยะเวลาที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๑๓๖ วรรคหนึ่ง พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอขยายเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือครบระยะเวลาที่ได้รับการขยายแล้วพรรคการเมืองโดยยังมีได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป ทั้งนี้ ในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมืองไม่ครบถ้วน จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หลักการเรื่องการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๖ มีความชัดเจนมากกว่าที่เคยบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เนื่องจากร่างมาตรา ๑๓๖ กำหนดระยะเวลาให้พรรคการเมืองดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด หากพรรคการเมืองใดไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองโดยผลของกฎหมาย

- กรณีการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง จำเป็นต้องร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๓๖ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง กรณีที่พรรคการเมืองนั้นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองก็ให้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนพรรคการเมืองที่ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้นเจ็ดพรรค อย่างไรก็ตาม ไม่ควรบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับพรรคการเมืองดังกล่าว โดยให้พรรคการเมืองนั้นดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแทน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หลักการในเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคการเมืองในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๔๘ ไม่มีบทบัญญัติกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ดังนั้น ควรบัญญัติหลักการเพื่อบังคับให้พรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องดำเนินการไม่ว่าจะเป็นพรรคการเมืองเดิมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ต้องดำเนินการตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๔๘ และร่างมาตรา ๑๓๘ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปพรรคการเมืองอย่างแท้จริง

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๘ ประกอบร่างมาตรา ๔๙ เป็นบทบังคับหัวหน้าพรรคการเมืองว่าการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นบุคคลที่ผ่านกระบวนการสรรหาตามร่างมาตรา ๔๘ หากหัวหน้าพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามร่างมาตรา ๔๘ หรือออกหนังสือรับรองผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามร่างมาตรา ๔๙ อันเป็นเท็จ จะต้องรับโทษตามร่างมาตรา ๑๑๒

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า พรรคการเมืองใดที่ไม่ปฏิบัติตามร่างมาตรา ๔๘ ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองนั้นไม่สามารถส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ควรกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยมีกรรมการบริหารพรรคไม่เกินสี่คนและตัวแทนสมาชิกต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ดังนั้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ควรกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยมีกรรมการบริหารพรรคไม่เกินสี่คนและตัวแทนสมาชิกต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ดังนั้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ **“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ควรกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยมีกรรมการบริหารพรรคไม่เกินสี่คนและตัวแทนสมาชิกต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ดังนั้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ **“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ควรกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยมีกรรมการบริหารพรรคไม่เกินสี่คนและตัวแทนสมาชิกต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ดังนั้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้****

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๘ ในพระราชวังแรก มิให้นำตมวทว ๓๒ เรื่องการเลือกตั้งสภาพรรคการเมือง และพรรคประชาชนชนบทมิให้นำตมวทว ๓๕ เรื่องการเลือกตั้งสภาพรรคการเมืองและผู้แทนพรรคการเมืองพรรคประชาชนชนบทในหนึ่งปีมาใช้บังคับแก่พรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนเลือกตั้งพรรคการเมืองภาคในหนึ่งปีตมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้พรรคการเมืองดังกล่าวตั้งสภาพรรคการเมืองและสมาชิกของพรรคการเมืองตมวทว ๓๒ และผู้แทนพรรคการเมืองพรรคประชาชนชนบทตมวทว ๓๕ ภาคในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง สำหรับพรรคการเมืองที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และยังไม่มีการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๔๘ ของพรรคการเมืองดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่เกินสี่คน และตัวแทนสมาชิกจำนวนเจ็ดคนซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนสมาชิกที่พรรคการเมืองมีในแต่ละภาคตามที่คณะกรรมการกำหนด และในกรณีที่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแล้ว ตัวแทนสมาชิกดังกล่าวต้องเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในกรณีที่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่ถึงเจ็ดคนให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดทั้งหมดเป็นตัวแทนสมาชิกด้วย

ในระหว่างระยะเวลาสองปีตมวทวตมวทว ๓๒ ๓๕ และพรรคการเมืองยังมิได้เลือกตั้งสภาพรรคการเมืองและผู้แทนพรรคการเมืองพรรคประชาชนชนบท มิให้คณะกรรมพรรคประชาชนชนบทผู้เลือกตั้งสภาพรรคการเมืองตมวทว ๓๕ ของพรรคการเมืองดังกล่าวขอจดทะเบียนพรรคการเมืองพรรคประชาชนชนบทเกินสี่คน และตัวแทนสมาชิกชนบทไม่เกินเจ็ดคนซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนสมาชิกที่พรรคการเมืองมีในแต่ละภาคตมวทว ๓๕”

๒. แก้ไขความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๓๖ เป็นดังนี้

“ระยะเวลาที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๑๓๖ วรรคหนึ่ง พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอย้ายเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือครบระยะเวลาที่ได้รับการขยายแล้วพรรคการเมืองใดยังมีได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป ทั้งนี้ ในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมืองไม่ครบถ้วน จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้”

มาตรา ๑๓๙

“มาตรา ๑๓๙ ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีแรกที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับตามมาตรา ๑๓๖ (๔) พรรคการเมืองจะเรียกเก็บต่ำกว่าอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๑๕ (๑๔) ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าสิบบาท

ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคตมมาตรา ๑๓๖ (๔) พรรคการเมืองใดมิได้มีข้อบังคับกำหนดให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงพรรค หรือกำหนดให้เรียกเก็บในอัตราต่ำกว่าที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อบังคับของพรรคการเมืองนั้นกำหนดให้เรียกเก็บในอัตราตามวรรคหนึ่ง”

ประเด็นการพิจารณา

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ สอบถามว่า ความว่า “ให้ถือว่าข้อบังคับของพรครการเมืองนั้น กำหนดให้เรียกเก็บในอัตราตามวรรคหนึ่ง” ในวรรคสอง หมายถึงข้อบังคับพรครการเมืองที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมืองมีผลใช้บังคับใช้หรือไม่ และกรณีที่พรครการเมืองจะกำหนดข้อบังคับใหม่ การกำหนดค่าบำรุงพรครการเมืองจะต้องกำหนดไม่น้อยกว่าอัตราปีละหนึ่งร้อยบาทตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๕ (๔) ใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า พรครการเมืองแต่ละพรรคจะต้องดำเนินการจัดให้มีการประชุมใหญ่ เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรครการเมืองและนโยบายของพรครการเมืองให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๖ (๖) ส่วนการเก็บค่าบำรุงพรครการเมืองหากข้อบังคับพรครการเมืองปัจจุบันไม่มีข้อกำหนดในเรื่องการจัดเก็บค่าบำรุงพรครการเมือง ร่างมาตรา ๑๓๙ จึงบัญญัติหลักการเพื่อรองรับให้พรครการเมืองสามารถเก็บค่าบำรุงพรครการเมืองได้ แม้ในข้อบังคับพรครการเมืองที่ใช้บังคับในปัจจุบันจะไม่ได้กำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรครการเมืองก็ตาม เพื่อให้พรครการเมืองสามารถเรียกเก็บค่าบำรุงพรครการเมืองจากสมาชิกได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๐

“มาตรา ๑๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๔๐ เป็นดังนี้ “ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรครการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๑๔๑

“มาตรา ๑๔๑ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติเป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไว้อย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า วาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๑ เป็นดังนี้ “ให้ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า สวทชวทช เว้นแต่คณะกรรมการจะ สั่งมติเพิกถอน สั่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๑ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า สวทชวทช เว้นแต่คณะกรรมการจะ สั่งมติเพิกถอน สั่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

มาตรา ๑๔๒

“มาตรา ๑๔๒ ให้อธิบดีกรมสรรพากรออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง และกำหนดวิธีการหักค่าลดหย่อนตามมาตรา ๖๓ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๓

“มาตรา ๑๔๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินการทางปกครองหรือดำเนินคดีแพ่งต่อบุคคลใดที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับอยู่

การกระทำใดๆ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ถ้าการกระทำนั้นยังเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และศาล มีอำนาจดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๔

“มาตรา ๑๔๔ บรรดาผู้ซึ่งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและยังไม่พ้นระยะเวลาที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้นับต่อเนื่องไปจนครบกำหนดตามระยะเวลาที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนั้น

ผู้ใดถูกต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และยังไม่พ้นระยะเวลาที่ถูกห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้ถือว่าผู้นั้นถูกห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้โดยให้นับต่อเนื่องไปจนครบกำหนดตามระยะเวลาที่ถูกห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงบุคคลผู้มิได้ลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในร่างมาตราใด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า มาตรา ๙ (๓) บัญญัติว่า “ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๔๔ ให้นำไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๔๔ เป็นหลักการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณสมบัติของบุคคลที่จะสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระโดยจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่เคยถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ให้บันทึกเดือนความจำ ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับควรบัญญัติหลักการตามร่างมาตรา ๑๔๔ หรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๕

“มาตรา ๑๔๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้มีระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ระยะเวลาดังกล่าว มิให้นำรวมระยะเวลาที่มีกรรมการการเลือกตั้งไม่ถึงห้าคนเข้าด้วย

ในระหว่างดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และคำสั่ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของนายทะเบียน ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ระยะเวลาหกสิบวันเหมาะสมหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ระยะเวลาหกสิบวันตามวรรคหนึ่ง มิให้นำรวมระยะเวลาที่มีกรรมการการเลือกตั้งไม่ถึงห้าคนเข้าด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันมีทั้งสิ้นห้าคน ยกเว้นภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ หากคณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยว่ากรรมการการเลือกตั้งคนใดมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เป็นเหตุให้กรรมการการเลือกตั้งผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง อาจทำให้มีกรรมการการเลือกตั้งเหลือไม่ถึงห้าคนได้ ดังนั้น ระยะเวลาหกสิบวันตามวรรคหนึ่งจะไม่นับรวมในระหว่างที่มีกรรมการการเลือกตั้งไม่ถึงห้าคน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๕ โดยไม่มีการแก้ไข

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. โดยไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อคำปรารภ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐” ใน (๒) เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ เหตุใดจึงไม่ระบุว่าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่เท่าใด

นางชิ้นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีประเด็นเรื่องกำหนดชื่อทำให้วิธีการเขียนชื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากชื่อกฎหมายฉบับอื่นๆ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในช่วงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ใช้บังคับ รูปแบบวิธีการเขียนชื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจึงมีลักษณะที่แตกต่างจากชื่อกฎหมายฉบับอื่นๆ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้เป็นอย่างอื่น

“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช.”

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นการพิจารณาบทนิยามคำว่า “ศาล”

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความว่า “หรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นตามข้อสังเกตของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับบทนิยามคำว่า “ศาล” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บางความหมายหมายถึงศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และในบางความหมายหมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ศาล เช่น บุคคลตามร่างมาตรา ๖ (๔) ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้เปรียบเทียบกับมาตรา ๑ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ที่บัญญัติบทนิยามคำว่า “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง

ประเด็นการพิจารณาบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” เป็นดังนี้ ““คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

ประเด็นการพิจารณาบทนิยามคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.”

ประธานกรรมการสอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” ไว้อย่างไร

นางขึ้นสูมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” เป็นดังนี้ ““ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

ประเด็นการพิจารณาบทนิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ช.”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “กรรมการ ป.ป.ช.” เป็นดังนี้ ““กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

ประเด็นการพิจารณาบทนิยามคำว่า “คณะผู้ไต่สวนอิสระ”

นางขึ้นสูมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทนิยามคำว่า “คณะผู้ไต่สวนอิสระ” ได้ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติตามข้อสังเกตของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๖ ของร่างรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดหลักการในเรื่องการตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระโดยกำหนดให้เป็นอำนาจของประธานศาลฎีกาเพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๕๒ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้เป็นอย่างอื่น

“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช.”

มาตรา ๕

“มาตรา ๕ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๕ เป็นดังนี้ “นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา”

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้

การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ โดยยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี เป็นหลักในการพิจารณาแต่อาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “ปฏิบัติหน้าที่” ในวรรคสี่ หมายความว่ารวมถึงการพิจารณาคดีหรือไม่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในวรรคสี่หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๕ วรรคสาม ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า มาตรา ๒๓ วรรคสองของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อาศัยอำนาจตามที่บัญญัติในมาตรา ๕ วรรคสามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อตั้งผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นผู้ช่วยในการอ่านสำนวน หรือกลั่นกรองข้อเท็จจริงที่คู่ความได้ชี้แจง ดังนั้น บทบัญญัติในวรรคสี่ควรบัญญัติให้ชัดเจนว่ากรณีที่ต้องคณะผู้พิพากษาจะแต่งตั้งบุคคลตามวรรคสี่ควรมีคุณสมบัติลักษณะใดและมีหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานในเรื่องใด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้โดยยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี เป็นหลักในการพิจารณาแต่ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร” และตั้งข้อสังเกตความในวรรคสี่ว่า ควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช่ตั้งเพื่อใช้อำนาจแทน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า ความว่า “ตลอดจนขอให้ศาลอื่น” ในวรรคสาม หมายความว่ารวมถึงศาลใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ตลอดจนขอให้ศาลอื่น” ในวรรคสาม หมายความว่ารวมถึงศาลทุกศาล

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้ ซึ่งแตกต่างจากฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติ หรือหน่วยงานราชการทั่วไปที่ไม่สามารถเรียกเอกสารหรือหลักฐานได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในวรรคสามเกี่ยวกับการเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา เป็นกระบวนการในระบบราชการทั่วไปซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีอำนาจตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๗

นางสาวประไพพร สัมเกลี้ยง เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖ มีผู้เสนอความเห็นว่าการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องเป็นไปโดยรวดเร็วโดยขอให้กำหนดกรอบระยะเวลาที่แน่นอนในการพิจารณาคดีแต่ละประเภท และไม่ควรใช้เวลาในการพิจารณาคดีเกินกว่าห้าปี เนื่องจากที่ผ่านมาคดีบางคดีใช้เวลาในการพิจารณานานถึงสิบปี

ประธานกรรมการกล่าวว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้เวลาในการพิจารณาคดีแต่ละคดีไม่นาน ซึ่งแตกต่างจากศาลยุติธรรมทั่วไปที่อาจใช้เวลานาน อย่างไรก็ตาม ในร่างมาตรา ๖ ได้กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องพิจารณาคดีอย่างรวดเร็ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้

การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ โดยยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี เป็นหลักในการพิจารณาแต่ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย”

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจของศาลอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๘ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

“หมวด ๑

บททั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อหมวด ๑ บททั่วไป โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

“มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาจำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็น ในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๔ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

“มาตรา ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจ ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่น เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ททรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำ อันมิชอบด้วยหน้าที่

(๓) คดีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๔) คดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินของบุคคลตาม (๑) ตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร้ายผิดปกติหรือ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕) คดีที่บุคคลตาม (๑) รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวประไพพร สัมเกลี้ยง เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ชี้แจงว่า ในร่างมาตรานี้ นายธนสิทธิ์ เจริญไทยศิลป์ เสนอว่า ควรกำหนดบทลงโทษนักการเมืองที่กระทำความผิดตั้งแต่

ช่วงหาเสียงเลือกตั้งไปจนถึงขณะที่เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเมื่อศาลมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่า นักการเมืองผู้ใดมีความผิดก็ให้ตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของนักการเมืองผู้นั้นตลอดชีวิต

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๑) ของร่างมาตรานี้นำมาจากบทบัญญัติมาตราใด ในร่างรัฐธรรมนูญ

นางชิ้นสุนน นิวาทพงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๑) ของร่างมาตรานี้นำมาจากความในมาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง ของร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ได้สวนให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๑) ของร่างมาตรานี้ไม่สอดคล้องกับความในมาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่งของร่างรัฐธรรมนูญ และสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไว้หรือไม่ อย่างไร

นางชิ้นสุนน นิวาทพงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไว้ว่า

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๘) สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อให้ความใน (๑) ครอบคลุมถึงกรณีร้ายแรงผิดปกติด้วย จึงเสนอแก้ไขความใน (๑) เป็นดังนี้ “(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย”

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ จะมีการกำหนดกรณีร้ายแรงผิดปกติไว้ใน (๓) และ (๔)

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๓) และ (๔) ไม่ได้กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษากรณีที่มีการกล่าวหาบุคคลตามความใน (๑) ร้ายแรงผิดปกติไว้ด้วย โดยความใน (๓) เป็นการกำหนดอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการพิจารณาพิพากษาคดีร้ายแรงผิดปกติของกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนความใน (๔) เป็นเรื่องอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินของบุคคลตามความใน (๑) ตกเป็นของแผ่นดินเท่านั้น และสอบถามว่า ความใน (๒) นำมาจากบทบัญญัติของกฎหมายใด

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๒) นำมาจากบทนิยามคำว่า “ผู้ถูกกล่าวหา” ในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดด้วย และความในมาตรา ๖๖ วรรคสามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบับดังกล่าว ซึ่งกำหนดไว้ว่า บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้บุคคลตาม (๑) เป็นตัวการตาม (๒) ด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความใน (๒) กำหนดขึ้นเพื่อให้สามารถดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความผิดร่วมกับบุคคลตาม (๑) ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ในฐานะที่เป็นตัวการในการกระทำความผิดดังกล่าวได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๒) ที่กำหนดให้ดำเนินคดีกับบุคคลที่กำหนดไว้ใน (๑) ในฐานะที่เป็นตัวการในการกระทำความผิดซึ่งไม่ถูกต้อง เพราะบุคคลตามที่กำหนดไว้ใน (๑) เป็นผู้ลงมือกระทำความผิดเอง มิได้เป็นตัวการในการกระทำความผิด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ตามหลักกฎหมายอาญาผู้กระทำความผิดที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ไม่สามารถเป็นตัวการในการกระทำความผิดได้ เป็นได้แต่เพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิดเท่านั้น

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กล่าวว่า ความใน (๑) และ (๒) ของร่างมาตรานี้กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับความในมาตรา ๙ (๑) และ (๒) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งความใน (๑) และ (๒) ของร่างมาตรานี้ได้กำหนดแยกไว้อย่างชัดเจนว่าใน (๑)

เป็นกรณีการกล่าวหาและดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใน (๒) เป็นการดำเนินคดีกับผู้ที่มีได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะแก้ไขปรับปรุงให้แตกต่างไปจากเดิม ก็จะต้องพิจารณากำหนดให้ครอบคลุมถึงกรณีที่เคยกำหนดไว้ด้วย

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาแยกแยะกรณีตามความใน (๑) และ (๒) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นแล้วนำมาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๐

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๕ นาฬิกา

นายณฤพณ์ รุสสีจันทร์
 นิติกรปฏิบัติการ
 นายรัฐภูมิ คำศรี
 นิติกรชำนาญการพิเศษ
 นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ
 วิทยากรชำนาญการ
 ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
 ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
 สำนักกรรมการธิการ ๒
 ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์